

ÇAMLICA

Aylık Çocuk Dergisi
Kasım 2021 / Sayı 65
Fiyatı 16 Lira

16 Sayfa
Bulmaca Eki
Hediye

Geliştir Kendini

ÇOCUK

- Güteryüz Sokağı Maceraları
- Gezgin Leylek Endonezya'da

UZAYIN KEŞFİ

ISSN 2858-7245
65

HEDİYE

KASIM SAYIMIZ ÇIKTI!

Merhaba Arkadaşım!

Hayatımız boyunca sürekli bir şeyleri merak ederiz. Özellikle çocukken dünyayı anlamak ve anlamlandırmak isteriz. Bu yüzden hep sorular sorarız. Durmadan, usanmadan, kendimize veya başka insanlara sorular sorar ve cevabını ararız. Bu merak edilen şeylerin içinde belki de en gizemli olanı uzaydır. Çünkü kafamızı kaldırdığımızda gördüklerimiz bizi kendine hayran bırakır. Uçsuz bucaksız görünen gökyüzünü ve orada neler olabileceğini hayal etmekten kendimizi alamayız. Biz de bu sayımızda, insanoğlunun uzay macerasını araştırdık.

Ne var ne çok!

Son Teknoloji Teleskop

Otuz yıldır bize uzayı gösteren Hubble Uzay Teleskobu, emekliye ayrılıyor. 1990 yılında uzaya fırlatılan Hubble, artık yerini daha yeni teknolojiye sahip olan James Webb'e bırakıyor. James Webb, bundan böyle uzayla alakalı bilinmeyen keşifleri yapacak. Teleskop, Dünya'dan 1,6 milyon kilometre uzaklıkta, Güneş'in yörüngesinde dönecek. 2,4 metre aynaya sahip olan bu yeni teleskop sayesinde uzayın derinliklerini daha ayrıntılı izleme şansımız olacak.

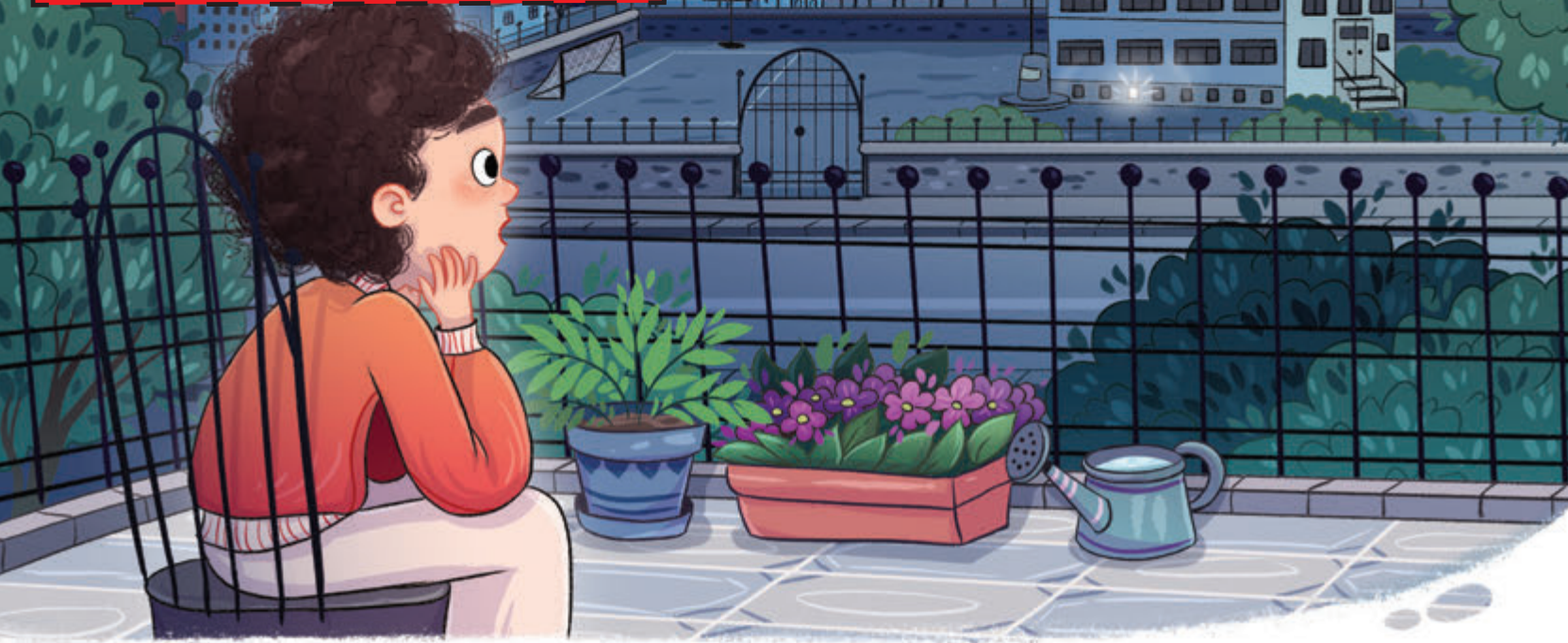
Kediler İçin Sokağa Çıkma Yasası

Avustralya'nın Melbourne şehrinde bir belediye, kedilerin evlerinden çıkmasını, yasakladı. Bilindiği üzere kediler, dolaşmayı seven hayvanlar. Ancak belediye, pandemi sürecinde ev kedilerinin dışarıdan hastalık kapabileceği ve yaralanabileceği riski olduğundan kedilerin dışarı çıkmasına yasak getirdi. Sokakta dolaşan ev kedilerinin sahiplerine para cezası verilebileceği bildirildi.

BODRUMDAKI PENCERE

Gülyüz Sokağı Maceraları

Yazan: Mustafa Ecevit - Çizen: Pervin Özcan

Uykuya dalmakta zorlandığım gecelerde, evin arka balkonuna çıkarım. Gecenin sessizliğini dinler, gökyüzündeki yıldızlara ve aya bakıp hayaller kurarım. Bazen de evin tam karşısındaki lisenin bahçesine bakıp, belki bir gün o lisede okuyacağımı düşünürüm.

Yine böyle gecenin bir yarısı uyanıp da tekrar uyumakta zorlandığım bir gün balkona çıktım. Yüzümü ellerimin arasına alıp etrafı seyrederek hayaller kurmaya başladım.

Tam bu sırada okulun bodrum katının bize bakan pencerelerinden biri aydınlandı ve sonra tekrar karardı. Hayal mi görmüştüm, yoksa içerideki ışık bir anlığına yanıp sönmüş müydü, anlayamadım. Bütün dikkatimi o pencereye

verdim. Aradan birkaç dakika geçmesine rağmen pencere aydınlanmadı. Hayal görmüş olmalıydım. Ya da sadece bir araba farından çıkan ışığın yansımaysıydı, bilemiyordum. Sokaktan seyrek de olsa araç geçiyordu çünkü. Çok da üzerinde durmadım. Gözlerimi kapayıp tekrar hayallere daldım.

Uyku, yavaş yavaş sıkıştıyordu. Sandalyeden kalktığım anda pencerenin yeniden aydınlandığını fark ettim. Artık emindim. İçerideki lamba yanıp sönmüştü. Odama girip saate göz attım. Gece yarısı olmuştu. Tekrar balkona çıktım. O saatte okulda kimse olmayacağına göre ışığı yakıp söndüren kim olabilirdi?

İNSANOĞLUNUN UZAY MACERASI

UZAYIN KEŞFİ

İnsanlar, yaratıldıkları zamandan beri, yaşadıkları dünyayı anlamaya çalışıyorlar. Bu merak duygusuyla, çevrelerinde gördükleriyle alakalı sorular sorup buldukları cevaplarla hayatlarını kolaylaştırıyorlar. Ama merak ettikleri arasında öyle gizemli bir şey var ki ilk zamanlarda hakkında neredeyse hiçbir şey bilmiyorlardı. Evet, uzay hakkında eski çağlarda insanlar, çok kısıtlı bilgiye sahiplerdi ve en merak ettikleri şeylerin başında gökyüzünü anlamak geliyordu.

Muhammed Battânî (858-929), dünyanın gelmiş geçmiş en büyük 20 astronomu arasında sayılmaktadır. Onun "Zîc" isimli eseri yüzyıllar boyunca astronomi alanında en büyük eser olarak okutulmuştur.

EVRENİN MERKEZİ NERESİ?

Gündüz güneşli ve masmavi, gece ise milyarlarca yıldızla bezenmiş ve Ay'ın süslediği bir gökyüzü... Bu muazzam manzara, insanları daima kendine hayran bırakmıştır. Ama insanlar, bu manzarayı anlamak için önce yeryüzünü anlamaları gerektiğini biliyorlardı. Bu yüzden Dünya hakkında fikir yürüttüler ve vardıkları ilk sonuç; Dünya'nın, evrenin merkezinde olduğuydu. Buna göre Dünya sabit duruyor, bütün gezegenler, Güneş ve hatta yıldızlar bile Dünya'nın etrafında dönüyordu.

GÜNEŞ SİSTEMİ'NİN KEŞFİ

Buna zıt olarak, Dünya'nın Güneş'in çevresinde döndüğünü ilk söyleyen kişi, Sisamlı Aristarkus'tu (milattan önce 250). Ancak insanlar, onun bu düşüncesine hiç aldırmadılar ve çok uzun yıllar boyunca Dünya'yı evrenin merkezi zannetmeye devam ettiler. Ta ki 1543 yılına gelindiğinde Kopernik ve daha sonrasında da Galileo, Dünya'nın değil, Güneş'in merkezde olduğunu kanıtlayana kadar. Ancak gelişen teknoloji ile bırakın Güneş'i, galaksilerin bile etrafında döndüğü bir merkezin olduğunu biliyoruz.

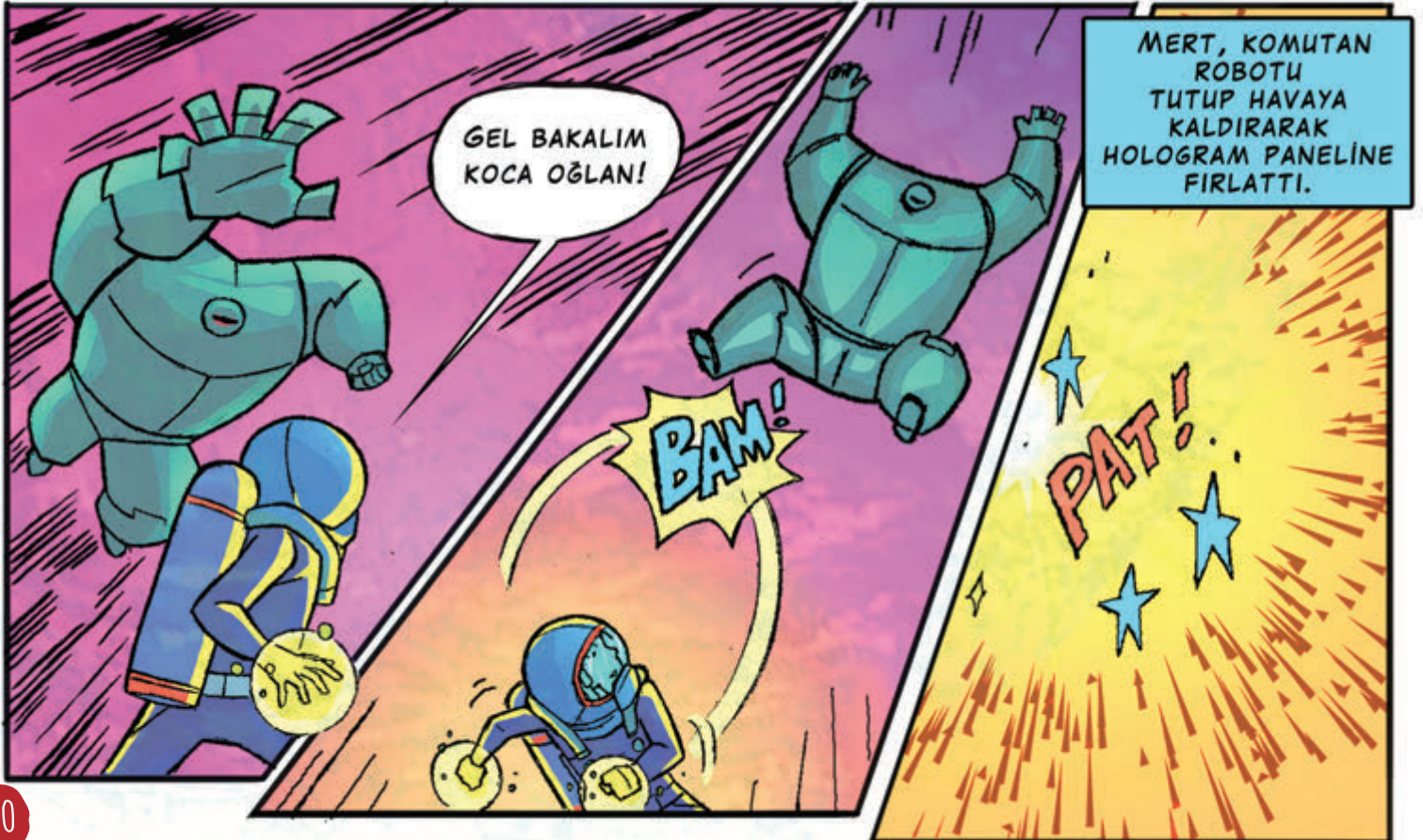
METİN VE EKİBİ

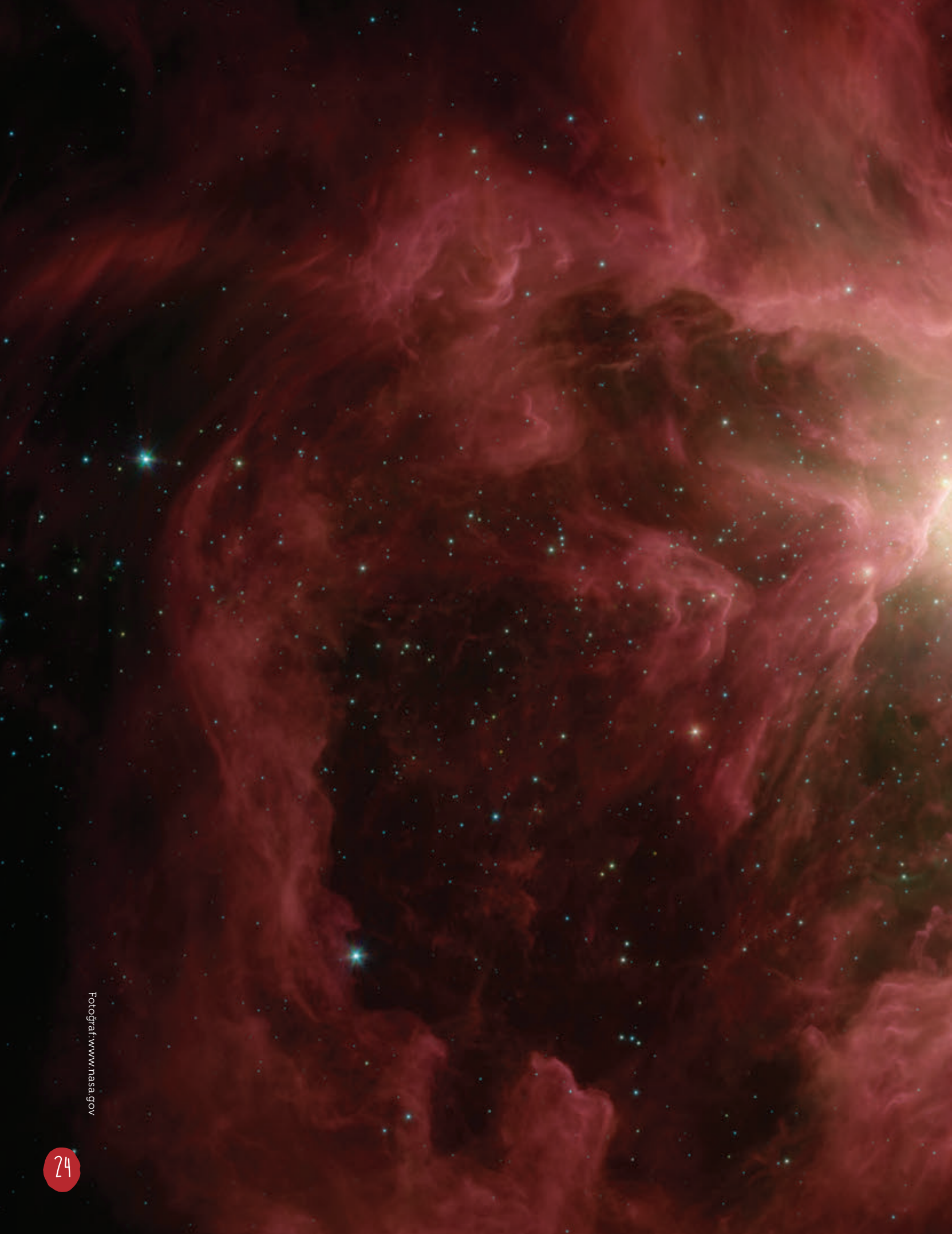
macerâ peşinde

"SU ALTINDA - 3"

YAZAN: MUSTAFA DEDELER
ÇİZEN: TAYFUN SEZER

Fotograf: www.nasa.gov

Bir Yıldızın Doğumu

Orion (Avcı), Dünya'dan görülen en parlak bulutsudur. Bulutsular devasa bir yıldızın enerjisini etrafa toz ve gaz şeklinde salması sonucu oluşur. Etrafa yayılan toz ve gazlar, yıldızların ve gezegenlerin oluşmasını sağlar. Spitzer Uzay Teleskobu'nun yakaladığı görüntülerde, Orion Bulutsusu'nda yeni oluşmakta olan 2300'e yakın yıldız tespit edilmiştir. Ancak yıldızlar öyle birkaç senede oluşamazlar. Bir yıldızın oluşması için birkaç milyon seneye ihtiyaç vardır.

Orion, bize en yakın bulutsu olmasına rağmen, biz bu bulutsuda sadece birkaç tane yıldız görebiliyoruz. Halbuki uzayda bunun gibi sayılamayacak kadar bulutsu, gökada, yıldız ve gezegen var. Yeter ki merak edip başımızı kaldıralım.

Bazı çiçekler gece neden kapanır?

Çiçekler, dünyamıza güzellik katan narin canlılardır. Güneşle birlikte uyanır, güneş gidince uykuya dalarlar. Bazıları var ki uyurken yapraklarını battaniye gibi üzerlerine örterler. Çünkü geceleri hava soğur ve nem oranı artar. Yüksek nem, bazı çiçeklerin polenlerine zarar verir. Bu çiçekler de polenlerini korumak için yapraklarını sıkı sıkı kapatırlar. Gündüz olunca da yapraklarını açarak renklerini gösterirler.

Pillerin çöpi neden farklıdır?

Küçük enerji kaynağı olan piller, bizim için tam bir kurtarıcıdır. Kumandalardan saatlere, oyuncaklardan makinelere kadar birçok eşyada kullanılır. Ancak biten pilleri, normal çöplere atmak tehlikelidir. Çünkü piller, kimyasal maddelerden oluşurlar. Çöpe veya tabiata bırakılan piller, zamanla içindeki kimyasalları sızdırırlar. Böylelikle hava ve topraktaki canlılar zarar görür. Pillerin içindeki maddelerin çoğu yeniden kullanılabilen maddelerdir. Pillerin çöpi bu sebeple farklıdır.

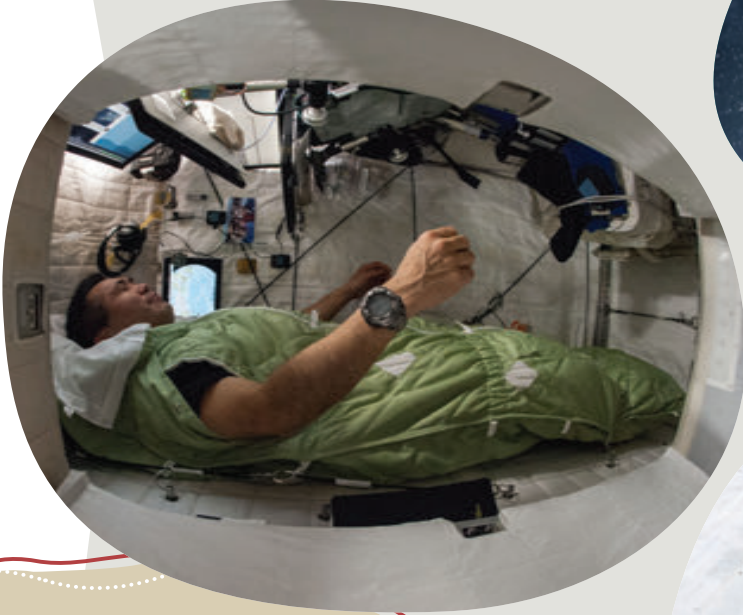
BUNLARI BİLİYOR MUSUN?

Yazan: Turgut Yasin

Astronot,
Fransızca "Uzay
Adamı" anlamına
gelir. Rusçadaki
Karşılığı
Kozmonot'tur.

Uzayda en fazla Kalma
rekoru Rus Kozmonot
Valeri Polyakov'a aittir.
Tek seferde 438 gün
uzayda kalmıştır.

Astronotlar uzayda
uyurken etrafta
uçmamak için
sabitlenmiş uyku
tulumları giyerler.

Ülkemizdeki
Salda gölü ile
Mars'taki Jezero
Krateri'nin toprak
mineralleri neredeyse
aynıdır.

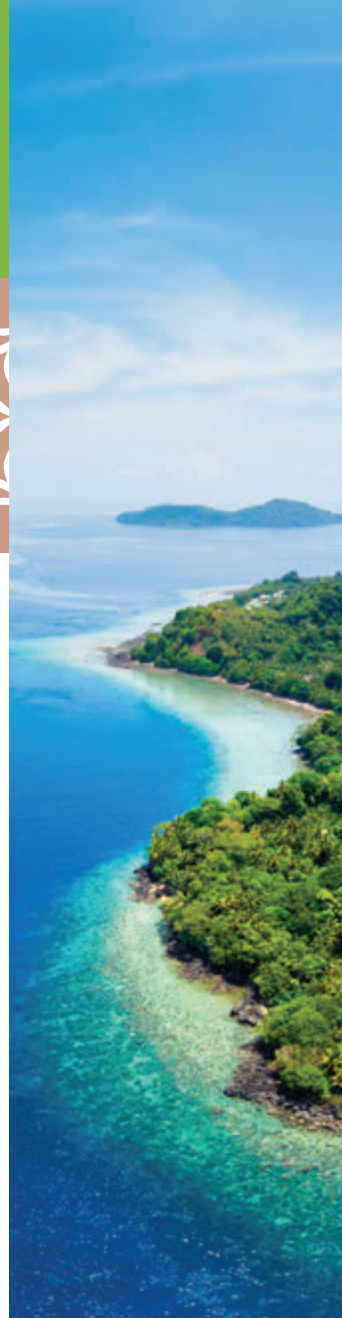

GÜNEYDOĞU ASYA'NIN
ADALAR ÜLKESİ

ENDONEZYA

Merhaba arkadaşım, nasılsın? Ben çok heyecanlıyım.

Çünkü yine dünyanın en güzel yerlerinden birinden sesleniyorum sana. Bu sefer kanatlarımı 17 binden fazla adası olan bir yere çırdım. Burası Güneydoğu Asya'daki tropikal iklim bölgesinde bulunuyor. 270 milyondan fazla insanın yaşadığı ülke; pirinç tarlaları, yağmur ormanları ve beyaz kumsallarıyla oldukça ilgi çekiyor. Ayrıca volkan patlamalarının, büyük depremlerin, tsunamilerin de sık görüldüğü bu ülke neresi mi? Hazırsan, Endonezya gezimiz başlasın!

Hikayelerden
seçtiklerimizi
Ocak 2022
sayımızda
yayınlayacağımızı
unutma!

HiKA- YESİ SENDEN

Bu bölümde, aşağıdaki resmin
hikayesini yazmanı istiyoruz.
Gördüğün resim sana ne anlatıyor?
Aklına neler geldi? Bundan bir
hikaye çıkar mı? Önce düşün,
sonra yazmaya başla.

Hikayen hazır olduktan sonra,
bilgi@camlicacocukdergisi.com
adresine, 30 Kasım tarihine kadar
göndermen yeterli. Hikayenin 150
kelimeyi geçmemesine dikkat et!

H

H

Masal İçinde Masal

Ali, her zaman olduğu gibi annesinin anlattığı masallarla uyumak için yatağına uzandı. “Bugünkü masalın konusu ne olacak acaba?” diye geçirdi içinden. Büyük bir ejderha ya da dinazor çok da heyecanlı olabilirdi. Ama annesi masala başladığında, kendini çok farklı bir dünyada bulmuştu. Masmavi bir okyanusta sandalyeyle yolculuk yapıyordu. Bu yolculukta ona eşlik eden minik bir de dostu vardı. Köpeği Dodo. Dodo da en az Ali kadar merakla izliyordu etrafı. Yeni hayvanlar görmek onu da heyecanlandırmış olmalıydı. Biraz ilerledikten sonra dikkatini gökyüzüne doğru yükselen parlaltılar çekti. Uzaktan onların bir deniz feneri olabileceğini düşündü. Ama daha yakından görmek için biraz daha yaklaşmaları gerekiyordu. Böylece onların kaynağını görebilirdi. Kürek çekmekten biraz yorulmuştu. Ama göreceği manzara onu heyecanlandırıyordu. Nihayet parlaltıların Kaynağı görünmüştü. Okyanusun ortasında küçük bir delik vardı ve parlaltılar buradan geliyordu. Yakından çok daha güzel göründüklerini düşündü. Tam deliği daha yakından incelemek için biraz eğilmişti ki annesinin sesiyle uyandı.

Nazife Çevik - Kütahya

Bir Garip Rüya

Oğuzhan'ın kitap okumaktan gözleri yorulmuştu. Kitap o kadar sürükleyiciydi ki beş saattir aralıksız okuduğunun farkında bile değildi. Artık gözleri kapandı kapanacaktı. Derken bir anda dalıverdi uykuya. Kitaba o kadar bağlanmıştı ki rüyasında kitabının üzerinde teknesiyle denize açılmıştı. Bu fantastik rüyada yalnız da değildi. Yanında minik sincabı da vardı. Oğuzhan küreğini almış dalgaya doğru ilerlerken sincabı etrafı seyrediyordu. Sayfalar boyunca böyle ilerlediler. Her sayfada sincabı etrafına bakıyor, her yeri didik didik arıyordu.

Kitapların Gizemli Dünyası

Burak; kitap okuduğunda kendini çok iyi hissediyor, kitapların gizemli dünyasında kayboluyordu. Kitaplardan çok şey öğreniyordu. Onun için kitaplar, denize açılan bir pencere gibiydi. İçlerinde çok önemli ve gizli bilgiler vardı. Kitap okumayı sevmeyen arkadaşlarına kitap okumanın çok güzel bir şey olduğunu, okurken kendini kitabın etkileyici dünyasında bulunduğunu söylüyordu. Ayrıca her kitap okuduğunda minik köpeği Maviş de onun yanından ayrılmıyor, sanki kitabın bitmesini bekliyordu. Hatta bazen Burak, kitabını sesli okur, Maviş de pür dikkat onu dinlerdi. Bazen birlikte denizde seyahat eder, bazen kötü adamları yenerlerdi. İşte kitap okumak Burak için böyle önemliydi. Kitapların içindeki pırl pırl, altın değerindeki satırları okumak onun için büyük bir zevkti.

Nisa Ünal - Aksaray

Oğuzhan artık kürek çekmekten yorulmuştu. Tam küreği bırakıp dinlenmek isterken ileride kocaman bir karadelik gördü. Bu karadelik içine bütün yıldızları mıknatıs gibi çekiyordu. Hızlıca karadeliğe doğru yola koyuldu. Karadeliğe yaklaşıp seyretmeye başladılar. Bir süre seyrettikten sonra bir anda karadelik onları içine çekmeye başladı. Tam bu esnada Oğuzhan korkudan çığlık atarak uyandı. Korkmuştu. Her şeyin bir rüya olduğunu anladığı vakit yanına minik sincabı geldi. Sincabını biraz sevdikten sonra tekrar kitabını okumaya devam etti.

Burak Koç - İstanbul

Ayın Ajandası

Tabiatta Bu Ay

5 Kasım: Çiğ düşme zamanı.

9 Kasım: Fırtınalar Haftası.

11 Kasım: Pastırma yazı başlangıcı.

16 Kasım: Haşeratin (böceklerin) saklanması.

24 Kasım: Soğukların başlaması.

27 Kasım: Ağaçlardan suyun çekilmesi.

29 Kasım: Şiddetli soğuklar ve yağışlar.

1 Kasım: Yazarlar Günü. En sevdiğin yazar kim?

12 Kasım: Dünya Çocuk Kitapları Günü.

13 Kasım: Dünya İyilik Günü.

20 Kasım: Dünya Çocuk Hakları Günü.

22 Kasım: Ağız ve Diş Sağlığı Haftası

23 Kasım: Türkiye'de ilk kalp nakli ameliyatı yapıldı (1968).

24 Kasım: Öğretmenler Günü.